

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Сайншанд сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ДГА-2021/6/СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Сайншанд сум

2021 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Т.Ган-Өлзий

Утас: 70522734 Цахим хаяг: Gan-ulziit@audit.gov.mn

Аудитын менежер: У.Оюунтүлхүүр

Утас: 70523020 Цахим хаяг: Oyuntulkhuur.u@audit.gov.mn

Аудитор: Л.Равдандорж

Утас: 70523020 Цахим хаяг: Ravdandorjl@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын гэрчилгээ	2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	4
(мянган төгрөгөөр)	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан.....	5
2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	7
2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	11
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	12
4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	13
3. Аудитын тайлан	15
3.1. Ерөнхий зүйл.....	15
3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа	15
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт	15
3.4 Материаллаг байдал	16
3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт	16
3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө	16
3.5.3 Авлага.....	16
3.5.4 Урьдчилгаа	17
3.5.6 Бараа материал	17
3.5.7 Үндсэн хөрөнгө	18
3.5.8 Өр төлбөр	18
3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо.....	19
3.5.10 Орлогын данс	19
3.5.11 Зардлын данс.....	19
3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	19
3.7 Шилэн дансны мэдээлэл	21
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	21
3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	22
3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	22
4. Менежментийн захидал.....	22
4.2 Орлогын холбоотой асуудал	23
4.3 Орлогын холбоотой асуудал	23
5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	24

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч

1. Аудитын гэрчилгээ

ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

44103 Дорноговь аймаг, Сайншанд сум,
3 дугаар баг, Орон нутгийн өмчийн III байр,
Утас: (705) 2-27-34
Вэб сайт: dornogovi@audit.gov.mn

2021.05.25 № 1-6/339
танай _____ -ны № _____ -т

САЙНШАНД СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Ч.ТҮВШИНТӨР ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Сайншанд сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Сайншанд сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын жилийн тайлан, санхүүгийн тайлан ба аудитын тайланд тусгагдсанаас бусад санхүүгийн ба санхүүгийн бус мэдээлэл байхгүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

010020593

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН
ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Т.ГАН-ӨЛЗИЙ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,352,815.08	3,752,804.79
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	271,921.22	356,340.09
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	271,921.22	356,340.09
31210	Төгрөг	271,921.22	356,340.09
31211	Төрийн сангийн харилцах	269,597.13	341,339.60
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	2,324.08	15,000.49
33	АВЛАГА	1,269,317.04	1,311,749.39
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	10,052.94	193,952.85
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	16,543.96	24,505.39
33500	Бусад авлага	284,254.48	60,525.57
33510	Байгууллагаас авах авлага	282,084.48	58,205.57
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	2,170.00	2,320.00
33600	Зээлийн авлага	958,465.66	1,032,765.58
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	958,465.66	1,032,765.58
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	958,465.66	1,032,765.58
34	УРЬДЧИЛГАА	27,740.45	11,600.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	20,820.45	4,680.00
34710	Урьдчилгаа тооцоо	6,920.00	6,920.00
34712	Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа	6,920.00	6,920.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	1,783,836.38	2,073,115.31
35100	Түүхий эд материал	404,064.90	509,577.54
35110	Тусгай зориулалттай материал	378,257.44	465,688.41
35130	Эм боох материал	25,807.45	43,889.13
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	1,000.00	0.00
35400	Хангамжийн материал	1,372,531.49	1,556,112.77
35410	Бичиг хэргийн материал	42,534.66	48,951.42
35420	Аж ахуйн материал	824,299.72	951,750.31
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	29,173.73	37,756.79
35440	Түлш, шатах тослох материал	32,924.06	14,532.93
35450	Барилгын засварын материал	7,083.03	5,867.58
35460	Хүнсний материал	59,930.00	7,112.10
35470	Бусад хангамжийн материал	376,586.28	490,141.63
35600	Мал амьтад	6,240.00	7,425.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	41,048,372.47	44,947,396.31
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	41,048,372.47	44,947,396.31
39200	Биет хөрөнгө	37,974,967.16	41,787,968.46
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	28,702,073.08	32,462,625.48
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,279,188.00	-2,159,698.35
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	1,704,298.05	1,826,498.05
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,156,443.81	-1,359,000.46
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	2,731,135.60	3,169,718.92
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,944,317.66	-2,045,781.47
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	1,671,541.01	1,885,841.93
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-862,945.66	-1,017,373.08
39209	Зам, гүүрний байгууламж	2,703,680.18	3,567,201.97
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-323,639.54	-631,039.15
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	8,871,050.46	9,543,704.20
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,102,856.02	-3,750,564.57

39217	Ном	260,579.46	295,835.00
39300	Биет бус хөрөнгө	3,073,405.31	3,159,427.84
39301	Программ хангамж	34,663.05	69,283.05
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-31,763.74	-34,761.20
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	3,071,456.00	3,125,856.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-950.00	-950.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	44,401,187.55	48,700,201.10
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	266,639.35	22,905.20
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	266,639.35	22,905.20
41300	Өглөг	266,639.35	22,905.20
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	6,743.04	6,430.35
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	8,903.63	1,778.71
41360	Бусад өглөг	250,992.68	14,696.13
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	250,940.21	14,696.09
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	52.47	0.05
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	44,134,548.20	48,677,295.90
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	44,134,548.20	48,677,295.90
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	14,067,062.87	15,526,000.65
51101	Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/	1,251,627.86	0.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	13,413,801.54	18,062,321.69
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	9,162,146.12	13,320,063.26
51220	Тайлант үеийн үр дүн	4,251,655.42	4,742,258.43
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	15,402,055.92	15,088,973.57
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	44,401,187.55	48,700,201.10

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	26,597,471.65	25,432,155.61
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1,523,832.44	1,942,736.86
110	Орлогын албан татвар	1,178,823.97	1,588,612.01
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	1,178,823.97	1,588,612.01
110002	Үйл ажиллагааны орлого	285,490.58	188,811.23
110003	Хөрөнгийн орлого	0.00	632,972.78
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	26,018.44	85,717.26
110008	Шууд бус орлого	867,314.95	681,110.74
113	Хөрөнгийн албан татвар	5,040.00	5,910.40
113002	Бууны албан татвар	5,040.00	5,910.40
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	339,968.47	348,214.46
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	339,968.47	348,214.46
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	203,950.50	153,641.61
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	16,089.29	34,984.79
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	119,928.68	159,588.06
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	7,671,039.60	7,128,787.25
120	Нийтлэг татварын бус орлого	7,671,039.60	7,128,787.25
120003	Торгуулийн орлого	4,250.52	45,478.74
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	7,348,737.40	200,278.06
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	25,054.74	52,552.58
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	111,362.60	147,725.48
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	7,212,320.06	0.00
120009	Бусад орлого	187,345.19	159,870.40

120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	130,706.48	6,474,560.79
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	0.00	248,599.25
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	17,402,599.62	16,360,631.50
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	11,154,163.57	12,466,403.32
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	10,732,741.60	12,047,408.72
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	421,421.97	418,994.60
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	355,314.03	846,315.66
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	216,030.41	587,060.96
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	139,283.63	259,254.70
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	5,819,009.01	2,961,836.39
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	4,683,171.60	1,746,737.99
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	22,576.71	0.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	1,113,260.70	1,215,098.40
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	74,113.01	86,076.14
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	74,113.01	86,076.14
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	21,945,988.51	20,415,405.73
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	21,945,988.51	20,415,405.73
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	18,596,431.75	19,782,912.47
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	9,177,308.41	10,654,354.24
210101	Үндсэн цалин	7,580,322.83	7,850,798.42
210102	Нэмэгдэл	1,005,387.54	1,972,353.26
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	36,229.39	71,771.25
210104	Урамшуулал	305,915.00	484,348.76
210105	Гэрээт ажлын хөлс	249,453.66	275,082.57
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,223,972.28	1,422,244.57
210201	Тэтгэврийн даатгал	908,592.27	1,039,494.32
210202	Тэтгэмжийн даатгал	77,901.42	111,560.67
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	72,620.09	71,663.66
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	16,078.94	18,107.92
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	148,779.56	181,418.01
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,874,553.02	1,842,510.23
210301	Гэрэл, цахилгаан	112,545.96	92,788.75
210302	Түлш, халаалт	1,557,351.36	1,573,022.52
210303	Цэвэр, бохир ус	204,655.70	176,696.55
210304	Байрны түрээс	0.00	2.40
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,019,753.17	701,588.05
210401	Бичиг хэрэг	35,370.76	80,224.36
210402	Тээвэр, шатахуун	77,314.06	232,397.02
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	26,021.96	29,493.09
210404	Ном, хэвлэл	3,447.35	10,225.63
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	183,418.34	42,287.04
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	132,089.22	116,984.04
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	0.00	593.86
210408	Бараа материал акталсны зардал	26,881.90	34,612.29
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	535,209.58	154,770.71
2105	Нормативт зардал	623,379.74	406,968.61
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	8,054.14	12,062.35

Сайншанд сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210502	Хоол, хүнс	602,465.50	389,406.88
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	12,860.10	5,499.39
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	724,402.95	202,852.54
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	16,026.05	4,539.45
210602	Тавилга	1,000.00	27,543.30
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,627.56	6,347.14
210604	Урсгал засвар	703,749.33	164,422.66
2107	Томилолт, зочны зардал	31,739.26	12,228.40
210702	Дотоод албан томилолт	31,739.26	12,228.40
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	495,554.64	933,431.68
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	483,635.86	917,118.58
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,240.00	5,686.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	7,520.41	8,775.40
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,235.84	832.69
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	922.53	1,019.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,425,768.27	3,606,734.15
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	568,916.53	916,011.49
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	92,394.76	31,615.87
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	2,764,456.99	2,659,106.79
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,349,556.77	632,493.26
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	290,028.16	115,414.32
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	2,259.00	10,890.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	266,541.68	63,207.20
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	21,227.48	41,317.11
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,991,299.18	245,181.65
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	2,638,907.70	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	351,544.54	245,181.65
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	846.94	0.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	68,229.42	271,897.29
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	68,229.42	271,897.29
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	4,651,483.14	5,016,749.88
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	399,827.72	274,491.45
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	399,827.72	267,879.15
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	0.00	1,085.50
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	0.00	955.00
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	0.00	4,571.81
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	4,251,655.42	4,742,258.43

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	19,671,978.53	18,909,257.97
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1,523,832.44	1,942,736.86
110	Орлогын албан татвар	1,178,823.97	1,588,612.01
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	1,178,823.97	1,588,612.01
110002	Үйл ажиллагааны орлого	285,490.58	188,811.23

110003	Хөрөнгийн орлого	0.00	632,972.78
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	26,018.44	85,717.26
110008	Шууд бус орлого	867,314.95	681,110.74
113	Хөрөнгийн албан татвар	5,040.00	5,910.40
113002	Бууны албан татвар	5,040.00	5,910.40
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	339,968.47	348,214.46
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	339,968.47	348,214.46
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	203,950.50	153,641.61
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	16,089.29	34,984.79
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	119,928.68	159,588.06
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	545,418.21	569,127.52
120	Нийтлэг татварын бус орлого	545,418.21	569,127.52
120003	Торгуулийн орлого	4,250.52	45,478.74
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	353,822.50	363,778.38
120004 1	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	254,267.03	224,741.16
120004 2	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	99,555.47	139,037.21
120009	Бусад орлого	187,345.19	159,870.40
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	17,602,727.89	16,397,393.59
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	11,154,163.57	12,466,403.32
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	10,732,741.60	12,047,408.72
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	421,421.97	418,994.60
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	512,829.11	883,077.74
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	216,240.41	587,460.96
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	296,588.70	295,616.78
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	5,861,622.20	2,961,836.39
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	4,683,171.60	1,746,737.99
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	65,189.90	0.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	1,113,260.70	1,215,098.40
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	74,113.01	86,076.14
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	74,113.01	86,076.14
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	18,671,275.31	18,151,331.11

21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	18,671,275.31	18,151,331.11
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	15,278,753.94	17,426,167.78
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	9,192,446.00	10,839,923.47
210101	Үндсэн цалин	6,334,914.94	6,873,951.28
210102	Нэмэгдэл	1,792,715.93	2,794,538.42
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	79,652.68	125,069.60
210104	Урамшуулал	652,226.12	691,641.68
210105	Гэрээт ажлын хөлс	332,936.34	354,722.48
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,177,467.55	1,421,649.33
210201	Тэтгэврийн даатгал	832,457.85	1,006,488.71
210202	Тэтгэмжийн даатгал	74,817.88	104,012.90
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	88,224.96	83,306.83
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	18,936.78	20,476.77
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	163,030.09	207,364.11
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,890,925.69	1,880,339.60
210301	Гэрэл, цахилгаан	113,523.31	91,777.52
210302	Түлш, халаалт	1,569,262.05	1,645,728.44
210303	Цэвэр, бохир ус	208,140.33	142,833.65
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	419,341.30	442,110.04
210401	Бичиг хэрэг	33,451.45	29,786.31
210402	Тээвэр, шатахуун	84,040.87	60,279.21
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	27,012.24	30,001.25
210404	Ном, хэвлэл	10,094.89	11,157.63
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	172,569.56	210,134.20
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	92,172.30	100,751.44
2105	Нормативт зардал	689,194.15	406,583.42
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	31,877.65	74,851.25
210502	Хоол, хүнс	619,848.60	247,808.58
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	37,467.90	83,923.60
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	406,106.32	296,670.48
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	39,650.79	84,102.70
210602	Тавилга	46,753.70	38,834.83
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,999.98	35,200.22
210604	Урсгал засвар	316,701.85	138,532.73
2107	Томилолт, зочны зардал	32,012.66	12,228.40

210702	Дотоод албан томилолт	32,012.66	12,228.40
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	801,587.19	1,064,432.40
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	789,211.20	1,046,243.47
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,616.00	6,702.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	7,592.59	8,775.40
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,274.94	1,593.53
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	892.45	1,118.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	669,673.08	1,062,230.65
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	502,804.46	992,903.33
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	166,868.62	69,327.32
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,392,521.37	725,163.33
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	290,791.62	208,084.38
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	2,399.00	10,640.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	267,121.38	153,326.70
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	21,271.24	44,117.68
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,033,065.43	245,181.65
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	2,638,907.70	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	351,544.54	245,181.65
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	42,613.19	0.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	68,664.32	271,897.29
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	68,664.32	271,897.29
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	1,000,703.22	757,926.86
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	871,260.93	673,507.98
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	871,260.93	673,507.98
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	871,260.93	673,507.98
223001	Бусад хөрөнгө	363,717.55	357,060.91
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	507,543.39	316,447.07
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-871,260.93	-673,507.98
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	129,442.29	84,418.88

101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	142,478.93	271,921.22
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	271,921.22	356,340.09

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	15,318,690.73	15,470,743.59	9,096,739.91	39,886,174.23
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	65,406.21	65,406.21
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	15,318,690.73	15,470,743.59	9,162,146.12	39,951,580.44
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	-68,687.66	0.00	-68,687.66
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
8	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	4,251,655.42	4,251,655.42
10	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	15,318,690.73	15,402,055.92	13,413,801.54	44,134,548.20
11	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	15,318,690.73	15,402,055.92	13,413,801.54	44,134,548.20
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	207,309.92	-299,790.99	-93,738.28	-186,219.36
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	15,526,000.65	15,102,264.93	13,320,063.26	43,948,328.84
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	-13,291.37	0.00	-13,291.37
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
18	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	4,742,258.43	4,742,258.43
20	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	15,526,000.65	15,088,973.57	18,062,321.69	48,677,295.90

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Хэтрэлт, хэмнэлт	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	18,367,204.50	17,321,831.84	1,045,372.66	94.31
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	17,990,815.50	16,964,770.92	1,026,044.58	94.30
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	17,760,850.90	16,798,337.11	962,513.79	94.58
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	10,870,896.50	10,836,560.87	34,335.63	99.68
210101	Үндсэн цалин	6,875,231.60	6,870,588.69	4,642.91	99.93
210102	Нэмэгдэл	2,801,794.40	2,794,538.42	7,255.98	99.74
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	137,990.20	125,069.60	12,920.60	90.64
210104	Урамшуулал	698,958.00	691,641.68	7,316.32	98.95
210105	Гэрээт ажлын хөлс	356,922.30	354,722.48	2,199.82	99.38
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,521,049.40	1,421,649.33	99,400.07	93.47
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,071,121.00	1,006,488.71	64,632.29	93.97
210202	Тэтгэмжийн даатгал	112,311.90	104,012.90	8,299.00	92.61
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	90,840.60	83,306.83	7,533.77	91.71
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	22,445.50	20,476.77	1,968.73	91.23
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	224,330.40	207,364.11	16,966.29	92.44
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	2,085,778.90	1,880,339.60	205,439.30	90.15
210301	Гэрэл, цахилгаан	148,197.90	91,777.52	56,420.38	61.93
210302	Түлш, халаалт	1,691,989.40	1,645,728.44	46,260.96	97.27
210303	Цэвэр, бохир ус	245,591.60	142,833.65	102,757.95	58.16
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	423,720.80	422,734.09	986.71	99.77
210401	Бичиг хэрэг	27,362.00	27,456.64	-94.64	100.35
210402	Тээвэр, шатахуун	54,319.40	56,746.71	-2,427.31	104.47
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	30,377.40	29,901.25	476.15	98.43
210404	Ном, хэвлэл	5,131.50	4,914.21	217.29	95.77
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	206,517.00	203,862.84	2,654.16	98.71
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	100,013.50	99,852.44	161.06	99.84
2105	Нормативт зардал	874,686.60	353,776.99	520,909.62	40.45
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	47,544.60	47,530.68	13.92	99.97
210502	Хоол, хүнс	756,819.30	235,972.71	520,846.59	31.18
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	70,322.70	70,273.60	49.10	99.93
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	449,587.10	443,794.46	5,792.64	98.71
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	193,646.00	189,411.58	4,234.42	97.81
210602	Тавилга	97,355.00	95,755.00	1,600.00	98.36
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	35,500.00	35,486.22	13.78	99.96
210604	Урсгал засвар	123,086.10	123,141.66	-55.56	100.05
2107	Томилолт, зочны зардал	32,040.50	12,228.40	19,812.10	38.17
210702	Дотоод албан томилолт	32,040.50	12,228.40	19,812.10	38.17
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	434,451.50	420,620.16	13,831.34	96.82

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	415,061.50	402,431.23	12,630.27	96.96
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	6,702.00	6,702.00	0.00	100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	8,925.40	8,775.40	150.00	98.32
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,540.60	1,593.53	947.07	62.72
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	1,222.00	1,118.00	104.00	91.49
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,068,639.60	1,006,633.23	62,006.37	94.20
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	956,944.50	896,068.60	60,875.90	93.64
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	111,695.10	110,564.63	1,130.47	98.99
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	229,964.60	166,433.81	63,530.79	72.37
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	229,964.60	166,433.81	63,530.79	72.37
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	218,741.70	153,326.70	65,415.00	70.09
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	11,222.90	13,107.11	-1,884.21	116.79
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	376,389.00	357,060.91	19,328.09	94.86
223001	Бусад хөрөнгө	376,389.00	357,060.91	19,328.09	94.86
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	18,367,204.50	17,267,709.23	1,099,495.27	94.01
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	12,895,966.80	12,194,506.02	701,460.78	94.56
310003	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	12,476,972.20	11,775,511.42	701,460.78	94.38
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	418,994.60	418,994.60	0.00	100.00
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	5,137,176.90	4,874,740.75	262,436.15	94.89
320001	Орон нутгийн төсвөөс	5,137,176.90	4,874,740.75	262,436.15	94.89
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	334,060.80	198,462.47	135,598.33	59.41
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	236,580.00	198,322.75	38,257.25	83.83
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000.00	139.72	860.28	13.97
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	93,328.62	-93,328.62	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	39,206.02	-39,206.02	

4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Т3 цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	898,437.74
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	898,437.74
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	742,861.22
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	25,095.33
210401	Бичиг хэрэг	2,360.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,532.50
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	100.00
210404	Ном, хэвлэл	9,993.97
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,271.36
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,837.50

2105	Нормативт зардал	25,485.87
210502	Хоол, хүнс	11,835.87
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	13,650.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	57,746.72
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	11,850.00
210602	Тавилга	21,600.00
210604	Урсгал засвар	24,296.72
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	622,262.32
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	622,262.32
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,270.98
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,270.98
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	155,576.52
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,188.12
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,188.12
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	151,388.41
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	151,388.41
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	898,437.74
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	898,437.74
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	602,820.96
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	295,616.78

3. Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч И.Батсүрэн танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн орон нутгийн орлогыг нэмэгдүүлэх, төлөвлөлт болон хэрэгжилтэд тавих хяналтыг сайжруулах зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 03 дугаар сарын 15-аас 2021 оны 03 дугаар сарын 18-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2021 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Дорноговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Л.Равдандорж гүйцэтгэв.

Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Дорноговь аймгийн Төрийн аудитын 2021 оны 03 дугаар сарын 02-ны өдрийн 3/460 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа

Сайншанд сумын ТТЗ-ийн үйл ажиллагааны эрхэм зорилго нь “Засгийн газар, аймаг, сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг бүрэн хэрэгжүүлж, цомхон чадварлаг боловсон хүчинтэйгээр төрийн үйлчилгээг иргэдэд түргэн шуурхай хүргэж, нутаг дэвсгэрийн аж ахуйн нэгж байгууллагуудын харилцан хамтын ажиллагааг төрийн захиргааны удирдлагаар хангаж ажиллаж, салбар салбартаа үйл ажиллагаагаар тэргүүлэн ажиллана” гэж тодорхойлсон байна.

Дээрх эрхэм зорилгынхоо хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг хэрэгжүүлэхээр тодорхойлсон байна. Үүнд:

- Дэд бүтцийн хангамжийг нэмэгдүүлж, бизнесийн таатай орчин бүрдүүлэх замаар бизнест шаардлагатай хатуу дэд бүтцийг хөгжүүлж, эрх зүй, эдийн засгийн таатай орчныг бүрдүүлж, бизнесийн хөгжлийг дэмжинэ.
- Эдийн засгийн салбаруудын чадавхыг бэхжүүлж, тогтвортой хөгжлийг хангах замаар хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх, орон нутгийн нөөцөд түшиглэн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, хоршоог хөгжүүлэн дэмжиж хүн амын эрэлт, хэрэгцээг бүрэн дүүрэн хангана.
- Төр, нийгмийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулж, хүмүүнлэг, эрүүл, боловсролтой иргэдийг төлөвшүүлнэ.
- Байгаль орчноо хамгаалж, нөөц баялгийг зүй зохистой ашиглан байгалийн тэнцвэрийг хадгална.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Сайншанд сумын ТТЗ нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Тайлант онд сумын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт хийгдээгүй байна.

3.4 МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт хөрөнгө сонгож, эрсдэлийн түвшинг “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн нийт хөрөнгө 46,285.4 сая төгрөгийн 1 хувь буюу 462.6 сая төгрөгөөр тогтоов.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд төлөвлөлтийн шатанд тогтоосон материаллаг байдлын түвшнийг өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзсэн болно.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн нийт хөрөнгө 48,840.2 сая төгрөгийн 1 хувь 488.4 сая төгрөгөөр тогтоосон нь төлөвлөлтийн үе шатанд тогтоосон суурь үзүүлэлт, хувь хэмжээг өөрчлөөгүйтэй холбоотой болно.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 271.9 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 356.3 сая төгрөг болж, 84.4 сая төгрөгөөр өссөн.

Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Касст байгаа бэлэн мөнгө				
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	271.9	356.3	84.4	100
Замд яваа мөнгөн хөрөнгө				
Хадгаламж				
Дүн	271.9	356.3	84.4	100

Эх сурвалж Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан.

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 151.4 сая төгрөг нь сумын нэмэлт дансны үлдэгдэл, 15.0 мянган төгрөг арилжааны банкны дансанд, 2.1 мянган төгрөг байгаль хамгаалах дансанд, 3.5 сая төгрөг орон нутгийн хөгжлийн сангийн дансанд, 23.1 сая төгрөг сум хөгжүүлэх сангийн дансанд, 161.2 сая төгрөг ахмадын сангийн дансанд байршиж байна.

3.5.3 Авлага

Авлага Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 4,320.6 тэрбум, эцсийн үлдэгдэл 4,625.7 тэрбум төгрөг болж, 305.1 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. дансны эхний үлдэгдэл 1,269.3, эцсийн үлдэгдэл 1,311.7 сая төгрөг болж, 193.8 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №..... Авлагын үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	10.1	194.0	183.9

Төлбөртэй үйлчилгээний авлага			
Татаас, санхүүжилтийн авлага			
Зээлийн хүүгийн авлага	16.5	24.5	8.0
Бусад авлага	284.3	58.2	-226.1
Зээлийн авлага	958.5	1,032.8	74.3
Дүн	1,269.3	1,311.7	42.4

Эх сурвалж: Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлагын үлдэгдэлд олон жилийн насжилттай 1,060.4 сая төгрөгийн дараах авлага байна. Үүнд:

- Сум хөгжүүлэх сангийн хувь хүнээс авах 2.3 сая төгрөгийн авлага
- Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн хүүгийн авлага 24.5 сая төгрөгийн авлага
- Сум хөгжүүлэх сангийн хувь хүмүүст олгосон зээл 1,032.8 сая төгрөгийн авлага
- Зүүнбаян Тохижилт байгууллагын цалин илүү олгосон ажилчидтай холбоотой 0.8 сая төгрөгийн авлага байна.

3.5.4 Урьдчилгаа

Урьдчилгаа Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 4,320.6 тэрбум, эцсийн үлдэгдэл 4,625.7 тэрбум төгрөг болж, 305.1 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. дансны эхний үлдэгдэл 27.7 сая, эцсийн үлдэгдэл 11.6 сая төгрөг болж, 16.1 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №... Урьдчилгаа дансны үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Урьдчилж гарсан зардал	20,8	4.7	-16.1
Бараа материал бэлтгэх урьдчилгаа			
Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа	6,9.0	6,9	0
Цалингийн урьдчилгаа			
Томилолтын урьдчилгаа			
Дүн	27.7	11.6	-16.1

Эх сурвалж Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан.

Урьдчилгаа дансны үлдэгдэлд 2016, 2019 онд үүссэн 27.7 сая төгрөгийн бараа ажил, үйлчилгээний төлбөрүүд байна. Үүнд:

- 2016 онд Хамрын хийдийн усан оргилуур барих ажилтай холбоотой 6.9 сая төгрөг бүртгэлтэй.
- 2020 онд Сайншанд сумын 3-р багт шинээр барих сүүдрэвчний зардал 4.7 сая төгрөгийн ажил байна.

3.5.6 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалын Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 4,320.6 тэрбум, эцсийн үлдэгдэл 4,625.7 тэрбум төгрөг болж, 305.1 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. эхний үлдэгдэл 1,783.8 сая, эцсийн үлдэгдэл 2,073.1 сая төгрөг болж, 289.3 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №3 Бараа материалын

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Түүхий эд материал	404.1	509.6	105.5
Хангамжийн материал	1,372.5	1,556.1	183.6
Мал амьтад	6.2	7.4	1.2
Дүн	1,738.8	2,073.1	289.3

Эх сурвалж Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан.

Бараа материалын үлдэгдэлд тайлант оны эцэст худалдан авч нөөцөлсөн, мөн ашиглалтгүй, байгууллагын үйл ажиллагаанд ашиглагдах боломжгүй бараа материал бүртгэгдээгүй байна.

3.5.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 4,320.6 тэрбум, эцсийн үлдэгдэл 4,625.7 тэрбум төгрөг болж, 305.1 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. эхний үлдэгдэл 49,750.5 сая, эцсийн үлдэгдэл 55,951.2 сая төгрөг болж 6,200.8 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №4 Үндсэн хөрөнгийн

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Барилга байгууламж, орон сууц	27,702.1	32,462.6	3,760.6
Тээврийн хэрэгсэл	1,704.3	1,826.5	122.2
Машин тоног төхөөрөмж	2,731.1	3,169.7	438.6
Тавилга, эд хогшил	1,671.5	1,885.8	214.3
Зам гүүрний байгууламж	2,703.7	3,567.2	863.5
Номын фонд	260.6	294	33.4
Бусад үндсэн хөрөнгө	8,871.1	9,543.7	672.7
Программ хангамж	34.7	69.3	34.6
Бусад биет бус хөрөнгө	3,071.5	3,125.9	54.4
Дүн	49,750.5	55,951.2	6,200.8

Эх сурвалж Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан.

Тайлант онд үндсэн хөрөнгө төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 316.4 сая төгрөг, балансаас балансад шилжүүлэн авсан 375.0 сая төгрөг, үнэ төлбөргүй хандиваар авсан 682.3 сая төгрөг, дахин үнэлгээгээр 48.4 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн, балансаас балансад шилжүүлсэн 293.3 сая төгрөг, акталсан 231.3 сая төгрөг, бусад 269.2 мянган төгрөгөөр хасагдсан байна.

Дуусаагүй барилга дансанд Орон нутгийн хөгжлийн сангаас хэрэгжүүлэх ТАХ-д гүйцэтгэгчээр “Энх Ариун хүслэн” ХХК шалгарч урьдчилгаа авсан боловч ажлаа гүйцэтгэлгүй он дамнасан 4.7 сая төгрөгийн хөрөнгө бүртгэлтэй байна.

3.5.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 4,320.6 тэрбум, эцсийн үлдэгдэл 4,625.7 тэрбум төгрөг болж, 305.1 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. эхний үлдэгдэл 266.7 сая, эцсийн үлдэгдэл 22.9 сая төгрөг болж, 243.8 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №5 Нийт өр төлбөрийн

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт/+, бууралт /-/ хувь	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	266.6	22.9	-243.8	-1164.1%
Хуримтлагдсан үр дүн Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү				
Дүн	266.6	22.9	-243.8	-1164.1%

Эх сурвалж Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан.

Орон нутгийн төсвийн орлого бүрдүүлэлт

Сумын ИТХ-ын 2020 оны орон нутгийн төсөв батлах тухай 02/04 дугаар тогтоолд тайлант онд 1,710.6 сая төгрөгийн орлого орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 1,988.2 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 116.2 хувиар биелүүлсэн байна.

Хүснэгт 2. Төвлөрүүлэх орлого

/сая төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
Үйл ажиллагааны орлого	180.0	188.8	8.81	104.90
Хөрөнгийн орлого	680.9	633.0	(47.97)	92.96
Хөрөнгө борлуулсны орлого	30.0	85.7	55.72	285.72
Шууд бус орлого	250.2	681.1	430.93	272.25
Бууны албан татвар	5.3	5.9	0.61	111.54
Улсын тэмдэгтийн хураамж	195.0	153.6	(41.36)	78.79
Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	85.3	35.0	(50.33)	41.01
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	159.8	159.6	(0.25)	99.84
Хүүгийн орлого	-	-	-	
Торгуулийн орлого	124.0	45.5	(78.52)	36.68
Нийт дүн	1,710.6	1,988.2	277.65	116.23

Орон нутгийн орлого нийт дүнгээрээ биелсэн боловч нэр төрлөөрөө тасарсан байна. Хадгаламжийн хүүгийн орлого 48.0 сая төгрөгөөр тасарсан нь төлөвлөлтийн зөрүү болон ковид-19 өвчний нөхцөл байдалтай холбоотой, хувь хүнээс суутгах орлогын албан татвар 430.9 сая төгрөгөөр давсан нь төлөвлөгдөөгүй орлого орж ирсэн гэсэн тайлбар ирүүлсэн байна.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны төсвийн төсөл боловсруулаагүй байна.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн төсвийн орлогыг 18,367.2 сая төгрөгөөр, зардлыг 18,367.2 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 8 хөтөлбөрт зориулан 18,367.2 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 17,990.8 сая төгрөгийг урсгал зардалд, 376.4 сая төгрөгийг хөрөнгийн зардалд зарцуулахаар батлагджээ.

Нийт зардлын 1,430.3 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 845.9 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 24.0 сая төгрөгийг эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 178.6 сая төгрөгийг төсөвт байгууллагын үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 11,775.5 сая төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 4,874.7 сая төгрөг, орон нутгийн хөгжлийн сангаас 419.0 сая төгрөг, төсөвт байгууллагын үйл ажиллагаанаас 198.5, нийт 17,267.7 сая төгрөгийн санхүүжилтийг авч, 316.4 сая төгрөгийн санхүүжилтийг буцаан төвлөрүүлж, 783.1 сая төгрөгийн санхүүжилтийг улс болон орон нутгийн төсвөөс дутуу авсан байна.

Үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 198.5 сая төгрөг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 135.6 сая төгрөгөөр тасарсан нь орон нутгийн хөгжлийн сан, сум хөгжүүлэх сангийн дансны эхний үлдэгдлийг орлогод төлөвлөсөн нь шалтгаалсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 17,321.8 сая төгрөг буюу 94.3 хувьтай /1,045.4 сая төгрөгийн хэмнэлттэй/ байгаа нь, цалин, хөлс болон ажил олгогчоос НДШ-ийн зардал 133.7 сая төгрөг зарцуулаагүй, байр ашиглалттай холбоотой зардал 205.4 сая төгрөг зарцуулагдаагүй, сургууль, цэцэрлэгийн хоолны зардал 520.9 сая төгрөг зарцуулаагүй хэмнэсэн шалтгаалсан байна

Урсгал санхүүжилтээс дутуу зарцуулсан 271.9 сая төгрөгийг улсын төсөв, 37.2 сая төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Хөрөнгө оруулалтын 13 төсөл, арга хэмжээнд 376.4 сая төгрөгийн санхүүжилт батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 357.1 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосон байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас 602.8 сая, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 295.6 сая төгрөг, нийт 898.4 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Бараа ажил үйлчилгээний зардалд 742.9 сая төгрөг, нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардалд 4.2 сая төгрөг зарцуулж 151.4 сая төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

3.7 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 158 мэдээллээс 142 мэдээллийг хугацаанд нь, 3 мэдээллийн хугацаа болоогүй, 13 мэдээллийг хугацаа хоцроосон байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид 1 зөвлөмж хүргүүлсэн ба хэрэгжилт дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		Хэрэгжилтийн хувь Хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Төлбөрийн акт							
Албан шаардлага							
Зөвлөмж	1	0	1	0			100
Нийт							

Өмнөх аудитаар Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн батлагдсан төсөв, харьяа байгууллагуудын төсөвт хийгдэж байгаа төсвийн нэмэлт өөрчлөлт, төсвийн тодотголыг сумын ИТХ-аар батлуулан түүний дагуу хуваарилах талаар 1 зөвлөмжийг хүргүүлсэн байна. Зөвлөмжийн биелэлтийг сумын Засаг даргын 2020 оны 1-6/375 дугаар албан бичгээр манай байгууллагад ирүүлсэн байна.

3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 29 төсвийн байгууллага, орон нутгийн тусгай сангийн 2 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 14 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 14 байгууллага, 2 сан түүврээр хамрагдсан, 1 байгууллагад итгэл үзүүлсэн байна.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд “Зөрчилгүй” санал дүгнэлт 12, хязгаарлалттай дүгнэлт 2 өгсөн байна.

Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд 3 алдаа, зөрчил илрүүлснээс зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 3 зөвлөмжийг хүргүүлээ.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 60.7 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 35.2 сая төгрөгийн 9 алдааг аудитын явцад залруулж, 12.8 сая төгрөгийн 8 зөрчилд албан шаардлага хүргүүлж, 1.0 сая төгрөгийн 3 алдаа, зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 11.7 сая төгрөгийн алдаа, зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 20 зөвлөмжийг хүргүүлээ.

3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Анхаарал татахуйц асуудал байхгүй байна.

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

4.1 Орлогын данстай холбоотой асуудал

4.1.1 Илрүүлэлт: Сумын төсөвт төвлөрүүлэх орлогыг бүрэн төлөвлөөгүй байна.

4.1.2 Эрсдэл: Орлогын боломжит эх үүсвэрийг орхигдуулах, хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлэхгүй байх.

4.1.3 Өгсөн зөвлөмж: Орлогын боломжит эх үүсвэрийг бүрэн дайчилж ажиллах.

4.1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Хариу тайлбар ирүүлээгүй болно.

4.2 Орлогын холбоотой асуудал

4.2.1 Илрүүлэлт: Сумын орлогыг төлөвлөхдөө тооцоо, судалгаанд үндэслээгүй, орлогыг бүрдүүлэх эх үүсвэрийн талаар тоо, мэдээлэл байхгүй, мөн гүйцэтгэлд тааруулан орлогыг тодотгодог байна.

4.2.2 Эрсдэл: Орлогын төлөвлөгөөтэй уялдуулан зардлыг үндэслэлгүйгээр төлөвлөх, хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн зорилт, арга хэмжээ бүрэн хэрэгжихгүй байх

4.2.3 Өгсөн зөвлөмж: Сумын орлогыг бүрдүүлэг иргэн, аж ахуйн нэгжийн мэдээллийг бэлтгэж, орлогын төлөвлөлтийг тооцоо судалгаанд үндэслэж боловсруулах.

4.2.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:Хариу тайлбар ирүүлээгүй болно.

4.3 Орлогын холбоотой асуудал

4.3.1 Илрүүлэлт: ИТХ-аас баталсан төсвийн төлөвлөгөө болон нэгтгэлд тайлангийн төлөвлөгөө зөрүүтэй байна.

4.3.2 Эрсдэл: Батлагдсан төсөв, төлөвлөгөө, тайлан мэдээ зөрөх

4.3.3 Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн төлөвлөгөөний хуваарийг алдаагүй боловсруулж ажиллах.

4.3.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:Хариу тайлбар ирүүлээгүй болно.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын газарт 2021 оны 12 дугаар сарын 15-ны дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит

дга-2021/6/ста-ттз

Сайншанд сумын Засаг дарга

Огноо:

Аудитын нэр:

Аудитын код:

2021 Шалгарсан байгууллагын нэр	Аудитын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
		1	2	3	4	5
1	ЗДТГ	Тайлант хугацаанд үүссэн татвараас авах авлагын дүнг хөөн шалгахад 2019 оны эцэст татвараас авах 5187.2 мянган төгрөгийн авлагыг санхүүгийн тайланд дутуу тайлагнасан байна.	5.2	Залруулсан	Дарга, нягтлан бодогч	Г.Тунгалагтуяа, Г.Одончимэг
2	ЗДТГ	16.8 сая төгрөгийн 23 нэр төрлийн хөрөнгийн ашиглагдах жилийн мэдээллийг программд оруулаагүйгээс 4704.3 мянган төгрөгийн элэгдлийн зардал тооцогдоогүй байна.	4.7	Залруулсан	Дарга, нягтлан бодогч	Г.Тунгалагтуяа, Г.Одончимэг
3	ЗДТГ	Мөнгөн хөрөнгийн данснаас тооцооны дансаар дамжуулаагүй, шууд зардлаар бүртгэсэн	0,5	Залруулсан	Дарга, нягтлан бодогч	Г.Тунгалагтуяа, Г.Одончимэг
4	ЗДТГ	Нийт 14 төрлийн үйл ажиллагаатай холбоотой 648.2 сая төгрөгийн орлогын гүйлгээ хийгдсэн байна. Мөнгөн хөрөнгийн журналд 626.8 мянган төгрөгийн орлого бүртгэж 21.4 мянган төгрөгийн орлогыг дутуу тайлагнасан байна. Үүнд: Орлого зарлагыг давхар бууруулсан 11.5 сая төгрөг, ЗАА-ны нэмэлт санхүүжилтийн дансанд андуурч гүйлгээ хийсэн 9.9 сая төгрөг байна.	9.9	Залруулсан	Дарга, нягтлан бодогч	Г.Тунгалагтуяа, Г.Одончимэг
5	ЗДТГ	Үндсэн хөрөнгийн тооллого зохион байгуулах тухай СЗДТГ-ын даргын 2020,06,29-ний өдрийн А/32 дугаар тогтоолын дагуу үндсэн хөрөнгийн тооллого хийсэн байна. 2020 оны 2 улирал, жилийн эцэст эргэлтийн хөрөнгийн тооллого хийгээгүй байна. Жилийн эцсийн байдлаар нийт 207.4 сая төгрөгийн эргэлтийн хөрөнгийн үлдэгдэл байна.	0	Албан шаардлага	Дарга, нягтлан бодогч	Г.Тунгалагтуяа, Г.Одончимэг
6	ЗДТГ	Үндсэн хөрөнгийн журналаас элэгдлээрээ өртгөө бүрэн нөхсөн хөрөнгө байгаа эсэхийг шүүж үзэхэд 392.5 сая төгрөгийн 215 нэр төрлийн хөрөнгө байна.	0	Зөвлөмж өгөх	Дарга, нягтлан бодогч	Г.Тунгалагтуяа, Г.Одончимэг
7	ЗДТГ	Сайншанд сумын ИТХ-ын 2020,06,25-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор 9.6 сая төгрөгийн 16 нэр төрлийн машин тонтог төхөөрөмж, 2.1 сая төгрөгийн 11 нэр төрлийн тавилга эд хогшил, 2.1 сая төгрөгийн 7 программ хангамж нийт 13.8 сая төгрөгийн хөрөнгө акталж бүртгэлээс хассан байна. Акталсан хөрөнгийг устгаагүй байна.	0	Зөвлөмж өгөх	Дарга, нягтлан бодогч	Г.Тунгалагтуяа, Г.Одончимэг

8	ЗДТГ	2020 оны төсвийн жилд бичиг хэргийн материал, тээвэр шатахуун нийлүүлэх, ЗД-ын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн эх бэлтгэх, хэвлүүлэх арга хэмжээнд ХАА зарласан байна. Коронавируст халдварын голомтоос дамжин ирсэн иргэдийг тусгаарлах байр, хоолны зардлын үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагаанд ХАА зарлаагүй, үнийн санал авч харьцуулаагүй, шалгуур үзүүлэлтээр сонгон шалгаруулаагүй байна. МСҮТ, Аварга хөсөгтөн ХХК, Бадрах өргөө ХХК-д 152.3 сая төгрөгийн байр, хоолны зардлын мөнгө шилжүүлсэн байна.	0	Зөвлөмж өгөх	Дарга, нягтлан бодогч	Г.Тунгалагтуяа, Г.Одончимэг
9	ЗДТГ	229.1 мянган төгрөгийн 2 акт, 8109.4 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлагыг биелүүлсэн байна. Харин Аудитаар татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн тооцооллыг цалингийн программын бодолттой тулгаж тайлагнах гэсэн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй байна. Оны эцэст Татварын хэлтэст 19613.4 мянган төгрөгийн ХХОАТ илүү шилжүүлж авлага үүсгэсэн байна.	0	Албан шаардлага	Дарга, нягтлан бодогч	Г.Тунгалагтуяа, Г.Одончимэг
10	СШЗАА	Нийт 2028,0 мянган төгрөгийн 12 гэрээ байгуулснаас 1120,0 мянган төгрөгийн орлого орсон. ИТХ-аас тус байгууллагын 2020 оны төсөвт самбарын түрээсийн орлогыг төлөвлөж батлаагүй байна.	0	Зөвлөмж	Дарга, нягтлан бодогч	А.Энхзаяа, Г.Одончимэг
11	СШЗАА	Үндсэн үйл ажиллагаанаас олох 2028,0 мянган төгрөгийн орлогыг төсөвт тусгаж батлаагүй байна. ЗДТГ-т орох 9900,0 мянган төгрөгийн орлогыг ЗАА-ны нэмэлт санхүүжилтийн дансанд андуурч оруулсныг үйл ажиллагааны орлогоор бүртгэсэн байна.	9.9	Залруулсан	Дарга, нягтлан бодогч	А.Энхзаяа, Г.Одончимэг
12	5-р багийн Ажлын алба	Орон нутгийн орлогод төвлөрүүлэх нотариатын орлого дансанд авч зарцуулсан	0,4	Төлбөрийн акт	Дарга, нягтлан бодогч	Ц.Ганзориг, Б.Батсүрэн
13	5-р багийн Ажлын алба	7 ажилтны эзлийн амралтын дундаж цалинг тооцохдоо унаа хоолны мөнгө оруулан тооцсон байна.	0,3	Төлбөрийн акт	Дарга, нягтлан бодогч	Ц.Ганзориг, Б.Батсүрэн
14	5-р багийн Ажлын алба	Ажлаас чөлөөлөгдөж байгаа хүнд урьдчилгаа цалин илүү олгосон боловч ажилласан хугацааны амралтыг бодоогүй	0,1	Албан шаардлага	Дарга, нягтлан бодогч	Ц.Ганзориг, Б.Батсүрэн
15	5-р багийн Ажлын алба	Эд хөрөнгийн хагас жилийн тооллого хийгээгүй. Жилийн эцсийн эд хөрөнгийн тооллого хангалтгүй хийгдсэн	0	Зөвлөмж	Дарга, нягтлан бодогч	Ц.Ганзориг, Б.Батсүрэн
16	5-р багийн Ажлын алба	Бараа материалын данснаас үндсэн хөрөнгийн дансанд шилжүүлсэн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлогоор авсан	3.6	Залруулсан	Дарга, нягтлан бодогч	Ц.Ганзориг, Б.Батсүрэн
17	5-р багийн Ажлын алба	Орон нутгийн орлогын дансанд андуурч бүртгэсэн	0,9	Залруулсан	Дарга, нягтлан бодогч	Ц.Ганзориг, Б.Батсүрэн

Сайншанд сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

18	Цэцэрлэг-2	ҮХ-ийн элэгдлийг давтан тооцоолоход 161.2 мянган төгрөгөөр илүү тооцсон байна.	0.2	Зөвлөмж	Нягтлан бодогч	Г.Ганжаргал
19	Цэцэрлэг-3	Цалин нэмэгдлүүдтэй холбоотой тушаалыг бүрэн ирүүлээгүйгээс горим сорилыг бүрэн хэрэгжүүлж чадаагүй.	0	Албан шаардлага	Нягтлан бодогч	Ж.Сарангуа
20	Цэцэрлэг-3	Тайлан, тодруулга, дэлгэрэнгүй бүртгэлтэй үлдэгдлийг тулган шалгахад зөрүү үүсээгүй болно. Жилийн эцсийн хөрөнгийн тооллогын бүртгэл ирүүлээгүй тул үлдэгдлийг баталгаажуулж чадаагүй.	0	Албан шаардлага	Нягтлан бодогч	Ж.Сарангуа
21	Цэцэрлэг-5	Тооллогын бүртгэл ирүүлээгүй тул үлдэгдлийг баталгаажуулах боломжгүй	0	Зөвлөмж	Нягтлан бодогч	Д. Болортуяа
22	Цэцэрлэг-5	Цалингийн дэлгэрэнгүй ирүүлээгүйн улмаас нэмэгдлүүдийг тушаалын дагуу олгосон эсэхийг шалгах боломжгүй байна.	0	Зөвлөмж	Нягтлан бодогч	Д. Болортуяа
23	Цэцэрлэг-9	Акталсан хөрөнгийг данснаас хасахдаа ХЭ-ийг хасалгүй зардлаар бүртгэсэн	1.4	Залруулсан	Нягтлан бодогч	О.Жаргалмаа
24	Цэцэрлэг-9	3-р улирлын үр дүн, шинээр ажилд орсон ажилтнуудын цалин хөлсний тушаал ирүүлээгүйн улмаас уг хугацаанд хамаарах нэмэгдлүүдийг тулгаагүй. Бусдад нь зөрүү үүсээгүй.	0	Албан шаардлага	Нягтлан бодогч	О.Жаргалмаа
25	Сургууль-4	Тайлант хугацаанд 15,446.4 мянган төгрөгийн авлагатай бөгөөд тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй байна.	0	Зөвлөмж өгөх	Захирал	Х.Отгонбаяр
26	Цэцэрлэг-7	Эрхлэгчийн баталсан тушаалын дагуу нэмэгдэл олгосон эсэхийг тулган баталгаажуулахад 1020.9 мянган төгрөгийн нэмэгдэл илүү олгосон байна.	1.0	Төлбөрийн акт	Эрхлэгч	М.Батгэрэл
27	Цэцэрлэг-7	Авлага өр төлбөр барагдуулаагүй, хууль шүүхээр шалгагдаж буй авлагыг тулган баталгаажуулах боломжгүй гэж ня-бо тайлбарласан	8.1	Зөвлөмж	Эрхлэгч	М.Батгэрэл
28	Цэцэрлэг-7	Цалингаас суутгасан ХХОАТ-ын тооцооны үлдэгдэл 861,3 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй.	0.9	Зөвлөмж	Эрхлэгч	М.Батгэрэл
29	Цэцэрлэг-7	НД-д 381.0 мянган төгрөгийн цалин дутуу тайлагнаснаас НДШ 91.4 мянган төгрөгийн НДШ-ийн өр бүртгэгдээгүй.	0.1	Зөвлөмж	Эрхлэгч	М.Батгэрэл

Сайншанд сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

30	Цэцэрлэг-7	Татварын албанд төлсөн 170.0 мянган төгрөгийн хогны татварыг цалингийн зардалд тайлагнасан	0.2	Зөвлөмж	Эрхлэгч	М.Батгэрэл
31	Цэцэрлэг-7	Нэмэгдсэн хөрөнгөнд элэгдэл тооцоогүй	0.5	Залруулсан	Эрхлэгч	М.Батгэрэл
32	ИТХ	2019,12,11-ний өдрийн 24 дүгээр тогтоолоор Сайншанд сумын ИТХ-ын төсвийг 128,7 сая төгрөгөөр баталсан бөгөөд 2020 оны 12.16-ны өдрийн 02/04 дүгээр тогтоолоор 108,0 сая төгрөгөөр төсөвт өөрчлөлт оруулж тодотгож баталсан байна. Төсвийн гүйцэтгэлээр 11.3 сая төгрөгийн дутуу санхүүжилт авч 96.7 сая төгрөгийн санхүүжилт авч зарцуулснаас 537.8 мянган төгрөгийг жилийн эцэст буцаан төвлөрүүлсэн байна.	0	Зөвлөмж	Дарга	Х.Хоролсүрэн
33	ИТХ	Элэгдлийн зардлаар өртгөө бүрэн нөхсөн 121.4 сая төгрөгийн 27 нэр төрлийн үндсэн хөрөнгө байна.	0	Зөвлөмж	Дарга	Х.Хоролсүрэн
34	ИТХ	Хурлын төлөөлөгч нарт 2131,2 мянган төгрөгийн "Сайншанд сумын ИТХ" гэсэн бичиг бүхий тэмдэглэлийн дэвтэр, бал, хавтас, флаш олгосон, Хичээл үйлдвэрлэлийн зардлаас Увс аймгийн ИТХ-ын үйл ажиллагаатай танилцах, туршлага судлах ажлаар явахад 4.2 сая төгрөгийн шатахуун зарцуулсан, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний зардлын төсвөөс Сайншанд сумын 4-р багт 6,5 сая төгрөгийн сагсан бөмбөгийн талбай байгуулсан,	12.8	Албан шаардлага	Дарга	Х.Хоролсүрэн
35	Сургууль-1	Тайлант хугацааны эцэст ХХОАТ-ын тооцоог урьдчилан төлж авлага үүсгэсэн байна.	0	Зөвлөмж	Захирал	Х.Ариунтогос
36	Цэцэрлэг-11	Холбогдох шаардлагатай материалуудыг ирүүлээгүйгээс "Гүйцэтгэлийг батлагдсан төсөвтэй харьцуулах, журналын бичилтээс АШБ руу түүвэрлэн шалгах" горим сорил хэрэгжих боломжгүй байна.	0	Зөвлөмж	Нягтлан бодогч	Э.Сайханчимэг
37	Цэцэрлэг-11	Холбогдох шаардлагатай материалуудыг ирүүлээгүйгээс "ҮХ-ийн элэгдлийн тооцооллыг шалгах" горим сорил хэрэгжих боломжгүй байна.	0	Зөвлөмж	Нягтлан бодогч	Э.Сайханчимэг
38	Цэцэрлэг-11	Холбогдох шаардлагатай материалуудыг ирүүлээгүйгээс "Цалингийн нэмэгдлүүдийг тушаалын дагуу олгосон эсэх" горим сорил хэрэгжих боломжгүй байна.	0	Зөвлөмж	Нягтлан бодогч	Э.Сайханчимэг
39	Цэцэрлэг-11	Тайлант онд үүссэн авлагын үлдэгдлийг тооцоо нийлээгүй	2.2	Зөвлөмж	Нягтлан бодогч	Э.Сайханчимэг
40	Тохижилт-Сайншанд	Тайлант хугацааны эцэст 5,897.5 мянган төгрөгийн авлагатай ажилласан байна	0	Албан шаардлага	Дарга	Б.Жаргалсайхан
ДҮН			60.7			